

Sygn. akt IV U 1374/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania M. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T.

z dnia 26 października 2012 roku nr (...)

w sprawie M. G.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż M. G. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników począwszy od dnia 18 października 2012r.;
2. zasądza od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T. na rzecz odwołującego się M. G. kwotę 35 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV U 1374/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 lipca 2013 roku

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T. decyzją z dnia 26 października 2012 r., powołując się na art. 36 ust. 1 pkt 1, oraz art. 3, art. 7, art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) stwierdził podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składki na: ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno - rentowe dla M. G. od dnia 24.08.2012 r. Wysokość należności z tytułu składek została określona w decyzji na łączną kwotę 520,00 zł. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż w związku z posiadaniem gospodarstwa rolnego powyżej 1 ha przeliczeniowego od dnia 24.08.2012 r. objęto M. G. ubezpieczeniem społecznym rolników.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. G. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji Prezesa KRUS poprzez objęcie go ubezpieczeniem społecznym rolników nie od dnia 24.08.2012 r., kiedy stał się jedynie jednym ze współwłaścicieli gospodarstwa rolnego w drodze spadkobrania, lecz zgodnie z jego wnioskiem od października 2012 r. Bowiern dopiero

od dnia 18.10.2012 r. zaczął użytkować przedmiotowe gospodarstwo rolne znajdujące się w miejscowości Z. i opłacać zaległe z tego tytułu podatki.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T. wniosła o jego oddalenie w całości, podnosząc, iż skoro ubezpieczony stał się z dniem 24.08.2012 r. współwłaścicielem gospodarstwa rolnego, to zgodnie z art. 38 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników domniemywa się, iż od tego momentu prowadził na tych gruntach działalność rolniczą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się M. G. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako domownik rolnika w okresie od 1.04.2005 r. do 22.02.2010 r.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowie – X Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Tuchowie z dnia 24.08.2012 r., sygn. akt X Ns 229/12 o stwierdzenie nabycia spadku po B. M. G. nabył 1/9 część między innymi w gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości Z..

Kolejnym prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowie – X Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Tuchowie z dnia 19.10.2012 r., sygn. akt X Ns 739/12 o stwierdzenie nabycia spadku po J. G. ubezpieczony nabył udział wynoszący 1/6 część w tym gospodarstwie rolnym.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowie – X Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Tuchowie z dnia 27.12.2012 r., sygn. akt X Ns 824/12 Sąd ten postanowił oddalić wniosek M. G. w którym domagał się on zmiany postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po B. G..

Dowód: - akta KRUS,

- zeznania odwołującego – k. 22-23,

- dokumenty prywatne i urzędowe zalegające w aktach sądowych

o sygn. akt X Ns 229/12, 739/12 i 824/12 Sądu Rejonowego w Tarnowie.

Na przedmiotowe gospodarstwo rolne o powierzchni 1,43 ha przeliczeniowego. składa się dom i działka przy domu oraz niewielki sad. W domu tym mieszkał do swojej śmierci w styczniu 2012 r. J. G. - wujek odwołującego, a B. G. była babcią odwołującego. J. G. uprawiał tylko trochę warzyw i owoców. Po stwierdzeniu nabycia spadku po B. G. w sierpniu 2012 r. odwołujący jeszcze nie zajmował się tym gospodarstwem w żaden sposób. Dopiero w dniu 18.10.2012 r. ubezpieczony wystąpił do Urzędu Miasta i opłacił zaległe podatki z zamiarem podjęcia czynności w kierunku użytkowania go, zgłosił się także do KRUS (w dniu 19.10.2012 r.) składając wniosek o objęcie go ubezpieczeniem społecznym rolników. Od tego momentu (od dnia 18.10.2012 r.) dnia zaczął on też wykonywać pewne prace porządkowe w tym gospodarstwie, natomiast uprzednio nie wykonywał tam jakichkolwiek czynności. W okresie od śmierci J. G. do dnia 18.10.2012 r. dom stał pusty i nikt nie zajmował się tym gospodarstwem, ani go nie użytkował.

Dowód: - akta KRUS,

- zeznania odwołującego – k. 22-23,

- dokumenty dołączone do pisma odwołującego z dnia 6.05.2013 r. – k.

16-20.

Sąd zaakceptował w całości zeznania odwołującego się uznając je za wiarygodne, ponieważ były spójne, konsekwentne i nie zawierały wewnętrznych sprzeczności. Depozycje te jednoznacznie potwierdziły fakt nieużytkowania przez

odwołującego się gospodarstwa rolnego w okresie od 24.08.2012 r. do 18.10.2012 r. Zeznania te korespondowały również z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów zalegających w aktach rentowych oraz w aktach sądowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna, nie budziły wątpliwości Sądu. Dokumenty te nie były ponadto kwestionowane przez strony postępowania, zatem brak było jakichkolwiek podstaw – także takich, które należałoby uwzględnić z urzędu – by dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art. 245 kpc.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie jako zasadne podlega uwzględnieniu.

Zakres podmiotowy ubezpieczenia społecznego rolników określa art. 7 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.). Ubezpieczeniu temu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny oraz domownik rolnika – jeżeli nie zachodzą dodatkowe przesłanki o których mowa w tym przepisie.

Z kolei art. 6 ustawy zawiera definicję rolnika, domownika oraz działalności rolniczej. Zgodnie z tym przepisem ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) rolniku - rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia,

3) działalności rolniczej - rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej.

Zgodnie z art. 38 pkt 1 wyżej powołanej ustawy przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu domniemywa się, że właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych lub dzierżawca takich gruntów, jeżeli dzierżawa jest zarejestrowana w ewidencji gruntów i budynków, prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach.

Analiza powołanych wyżej przepisów prowadzi do jednoznacznego wniosku, że niezbędną przesłanką do uznania podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, jest faktyczne prowadzenie działalności rolniczej. Niewątpliwie nie jest bowiem wystarczające samo posiadanie gospodarstwa rolnego, choćby nawet powyżej 1 ha przeliczeniowego, bądź zamieszkiwanie z osobą, która takie gospodarstwo nabyła (zob. wyrok SA w Białymstoku z 27.02.2001 r., III AUA 91/01, uchwała SN z 30.08.2001 r., III ZP 11/01, wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 24 maja 1994r., III Aur 162/1994, OSA 1994/7/60). Sam fakt bycia współwłaścicielem bądź posiadaczem gospodarstwa rolnego nie jest równoznaczny z prowadzeniem działalności rolniczej.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe od momentu nabycia przez odwołującego w drodze spadku udziału w gospodarstwie rolnym do dnia 18.10.2012 r. nie pracował on, ani żadna inna osoba w tym gospodarstwie, nikt nie zamieszkiwał tam, ani nie podejmował żadnych czynności rolniczych od śmierci J. G. w styczniu 2012 r.. Taki stan rzeczy niewątpliwie wskazuje, iż ubezpieczony nie prowadził w tym czasie żadnej działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt. 3 wskazanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zatem nie był rolnikiem w myśl art. 6 pkt. 1 cytowanej ustawy. Tym samym nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w tym okresie.

Domniemanie o jakim mowa w art. 38 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników może zostać skutecznie obalone, na co wskazuje się tak w literaturze jak i w orzecnictwie (patrz wyrok SN z dnia 22.03.2001 r. II UKN 276/00 PPIPS 2002/10/42, wyrok z dnia 30 listopada 2005 r. Sąd Najwyższy I UK 59/2005 OSNP 2006/19-20/310, M.P.Pr. 2006/3/161).

W tym ostatnim wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, ustawowe domniemanie, że właściciel gruntów zaliczanych do użytków rolnych prowadzi działalność rolniczą, może być obalone odpowiednimi dowodami, przy tym nie wskazując jakimi. W ocenie Sądu przyjąć należy, iż nie wprowadza się jakiegokolwiek gradacji dowodów, którymi takie domniemanie mogłoby zostać obalone, dlatego też należy uwzględnić wszystkie przeprowadzone dowody, które jednoznacznie wykazują fakt nie prowadzenia gospodarstwa rolnego przez odwołującego się w okresie od 24.08.2012 r. do 18.10.2012 r.

Z powyżej przedstawionych względów, na podstawie powołanych przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd ustalił, iż odwołujący podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników począwszy od dnia 18.10.2012 r. Ponadto w pkt 2 wyroku zasądził od KRUS P. Terenowa w T. na rzecz odwołującego kwotę 35 zł tytułem zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 kpc.